

b)

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
GRAD RIJEKA

Gradsko vijeće

Savjet mladih Grada Rijeke

KLASA: 021-05/14-01/1

URBROJ: 2170-01-16-00-14-18

Rijeka, 17. travnja 2014. godine

GRADSKOM VIJEĆU GRADA RIJEKE
Predsjednici Dorotei Pešić - Bukovac

Predmet: Program rada Savjeta mladih Grada Rijeke za 2014. godinu
- dostavlja se

Sukladno odredbi članka 16. stavka 3. Odluke o osnivanju Savjeta mladih Grada Rijeke ("Službene novine" Primorsko-goranske županije broj 22/07) u prilogu Vam dostavljamo Program rada Savjeta mladih Grada Rijeke za 2014. godinu i zaključak Savjeta mladih Grada Rijeke sa 6. sjednice održane 17. travnja 2014. godine, KLASA:021-05/14-01/1, URBROJ:2170-01-16-00-14-17.

S poštovanjem

Predsjednik Savjeta mladih
Grada Rijeke
Saša Pešut, v.r.

Prilog: kao u tekstu, x1

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
GRAD RIJEKA

Gradsko vijeće

Savjet mladih Grada Rijeke

KLASA: 021-05/14-01/1

URBROJ: 2170-01-16-00-14-17

Rijeka, 17. travnja 2014. godine

GRADSKOM VIJEĆU GRADA RIJEKE
Predsjednici Dorotei Pešić - Bukovac

Savjet mladih Grada Rijeke razmatrao je na 6. sjednici održanoj 17. travnja 2014. godine Prijedlog Programa rada Savjeta mladih Grada Rijeke za 2014. godinu te je jednoglasno donio slijedeći

z a k l j u č a k

- 1. Donosi se Program rada Savjeta mladih Grada Rijeke za 2014. godinu.**
- 2. Program rada iz točke 1. ovog Zaključka prosljeđuje se Gradskom vijeću Grada Rijeke na odobranje.**
- 3. Za izvjestitelja na sjednici Gradskog vijeća Grada Rijeke određuje se Saša Pešut.**

**Predsjednik Savjeta mladih
Grada Rijeke
Saša Pešut, v.r.**

Na temelju članka 19. Zakona o savjetima mladih ("Narodne novine" broj 41/14) i članka 15. Odluke o osnivanju Savjeta mladih Grada Rijeke ("Službene novine Primorsko-goranske županije" broj 22/07), Savjet mladih Grada Rijeke na sjednici 17. travnja 2014. godine donio je

Program rada Savjeta mladih Grada Rijeke za 2014. godinu

1. Uvod

Savjet mladih Grada Rijeke (u daljnjem tekstu: Savjet mladih) savjetodavno je tijelo Grada Rijeke koje promiče i zagovara prava, potrebe i interese mladih u gradu Rijeci, osnovano s ciljem sudjelovanja u odlučivanju o upravljanju javnim poslovima od interesa i značaja za mlade, aktivnog uključivanja mladih u javni život te s ciljem informiranja i savjetovanja mladih u lokalnoj zajednici.

U okviru svog djelokruga Savjet mladih raspravlja o pitanjima značajnim za rad Savjeta mladih kao i o pitanjima iz djelokruga rada Gradskog vijeća koja su od interesa za mlade te daje mišljenja Gradskom vijeću prilikom donošenja različitih akata koji su od značaja za mlade.

Savjet mladih u suradnji s predsjednikom Gradskog vijeća inicira Gradskom vijeću donošenje akata od značaja za mlade, donošenje programa i drugih akata od značenja za unaprjeđivanje položaja mladih na području grada Rijeke. Nadalje, isti putem svojih predstavnika sudjeluje u radu Gradskog vijeća prilikom donošenja odluka, mjera, programa i drugih akata od osobitog značenja za unaprjeđivanje položaja mladih na području grada Rijeke i to davanjem mišljenja, prijedloga i preporuka o pitanjima i temama od interesa za mlade. Također, Savjet mladih sudjeluje u izradi, provedbi i praćenju provedbe lokalnog programa za mlade, daje pisana očitovanja i prijedloge nadležnim tijelima o potrebama i problemima mladih, te po potrebi predlaže i donošenje programa za otklanjanje nastalih problema i poboljšanje položaja mladih.

Savjet mladih potiče informiranje mladih o svim pitanjima relevantnim za unaprjeđivanje položaja mladih, međusobnu suradnju savjeta mladih u Republici Hrvatskoj, te suradnju i razmjenu iskustva s organizacijama civilnoga društva i odgovarajućim tijelima drugih zemalja, i razvoj financijskog okvira provedbe politike za mlade i podrške razvoju organizacija mladih i za mlade, te sudjeluje u programiranju prioriteta natječaja i određivanja kriterija financiranja organizacija mladih i za mlade.

Programom rada Savjeta mladih propisuju se i određuju temeljna načela djelovanja i temeljne smjernice budućeg rada te se utvrđuju programske i druge aktivnosti potrebne za njihovo ostvarenje. Isti uključuje sudjelovanje u kreiranju i praćenju provedbe lokalnog programa djelovanja za mlade, konzultiranje s organizacijama mladih o temama bitnim za mlade, suradnju s tijelima Grada Rijeke u politici za mlade te suradnju s drugim savjetodavnim tijelima mladih u Republici Hrvatskoj i inozemstvu.

Rad i djelovanje Savjeta mladih utemeljeno je na načelu nediskriminacije, partnerstva, suradnje i aktivnog sudjelovanja mladih, te usmjereno na ostvarenje ciljeva propisanih ovim Programom i mora biti u suglasju s njegovim sadržajem.

2. Savjet mladih i Lokalni program za mlade Grada Rijeke

Savjet mladih aktivno sudjeluje u kreiranju i praćenju provedbe Lokalnog programa za mlade kao i u kreiranju i praćenju godišnjih akcijskih planova za provedbu Lokalnog programa za mlade.

3. Aktivnosti Savjeta mladih Grada Rijeke u 2014. godini

Savjet mladih će u 2014. godini, a u suradnji s relevantnim partnerima nastojati realizirati većinu aktivnosti utvrđenih ovim Program rada Savjeta mladih Grada Rijeke za 2014. godinu, a s konačnim ciljem poboljšanja kvalitete života mladih osoba na području Grada Rijeke.

3.1. Lokalni program za mlade Grada Rijeke

Savjet mladih će u 2014. godini aktivno sudjelovati u izradi novog Lokalnog programa za mlade Grada Rijeke za razdoblje 2014.-2017. kao i u izradi godišnjeg Akcijskog plana za provedbu Lokalnog programa za mlade Grada Rijeke. U okviru ove aktivnosti članovi Savjeta mladih uključeni su u radne skupine sukladno područjima definiranim u Lokalnom programu za mlade, a to su: obrazovanje i informatizacija; zapošljavanje i poduzetništvo; socijalna politika i zdravstvena zaštita; kultura; aktivno sudjelovanje u društvu; sport i tehnička kultura i slobodno vrijeme; i mobilnost, informiranje i savjetovanje, te će ujedno davati svoje prijedloge i sugestije u cilju izrade istog za buduće razdoblje. Također, Savjet mladih će aktivno sudjelovati u praćenju provedbe Lokalnog programa za mlade Grada Rijeke kao i godišnjeg Akcijskog plana za provedbu Lokalnog programa za mlade za 2014. godinu

3.2. Klubovi za zapošljavanje

Nezaposlenost mladih jedan je od gorućih problema kako na području našega grada tako i na području cijele Hrvatske. Unatoč činjenici da je hrvatska mladež u nepovoljnoj situaciji, hrvatsko društvo još uvijek nije u dovoljnoj mjeri svjesno problema mladih, a specifični problemi mladih vrlo su rijetko prepoznati u kontekstu nezaposlenosti mladih. Ovi problemi, primjerice, uključuju pomanjkanje mehanizama koji bi omogućili postupni prelazak mladih iz pasivnoga u aktivni dio populacije, kao i nedostupnost financijske pomoći za poduzetničke inicijative. Pasivno ponašanje nezaposlenih osoba u traženju posla izrazita je značajka nezaposlenih osoba u Hrvatskoj. Nezaposleni u Hrvatskoj često nisu voljni koristiti instrumente koji su im na raspolaganju za traženje posla – očekuju da im posao bude dan, a ne da ga traže. Problematična je i nedostatnost pristupa opsežnim i relevantnim informacijama o različitim mogućnostima zapošljavanja, privatnim posredništvima za zapošljavanje i dodatnom usavršavanju koje se nudi na hrvatskom tržištu rada. Osobito je izražen problem velika ovisnost mladih o pomoći javnih institucija i njihova nerealistično visoka očekivanja. Velik je problem i nerazvijenost rane identifikacije problema i pomanjkanje *know-how* vještina (vještina djelotvornog traženja posla i predstavljanja poslodavcu). Mladima nedostaje znanje o tome da i oni sami mogu i trebaju biti poticatelji promjena i stvaratelji vlastitih poduzetničkih projekata kojima će riješiti svoje probleme zapošljavanja, a

time i društvene probleme, jer kapitalistički orijentirani poslodavci traže radnu snagu koja je sposobna efikasno reagirati u tržišnim uvjetima. Kao rješenje ovakvih problema Savjet mladih Grada Rijeke, u sklopu svoga djelokruga rada, planira inicirati aktivnosti prema stvaranju *Klubova za zapošljavanje*. Klubovi za zapošljavanje imaju dugu i uspješnu povijest primjene u mnogim državama svijeta (Ujedinjeno Kraljevstvo, SAD-a, Kanada, Australija, Švedska, Francuska i Nizozemska). Cilj klubova za zapošljavanje je pomaganje mladim nezaposlenim osobama u pronalasku posla u što kraćem vremenu, kroz podučavanje mladih osoba vještinama potrebnim za aktivno i produktivno traženje posla, jačanje samopouzdanja i vježbanje tehnika prezentiranja. U klubu mlade nezaposlene osobe, kroz trodnevni grupni program rada, uče sve vještine traženja posla, prolaze intenzivno osposobljavanje i praksu traženja posla (brisanje navike da se za nemogućnost pronalaska zaposlenja koristi najčešće uzrečica "nema sreće"). Predavanja se svode na minimum, a naglasak je na grupnom i individualnom praktičnom radu. Rad klubova za zapošljavanje omogućit će mladim nezaposlenim osobama da značajno uvećaju vlastitu konkurentnost na tržištu rada i time što prije realiziraju radni odnos, što je i konačni cilj. Klubovi za zapošljavanje nisu apsolutna novina na području Republike Hrvatske Naime, u sklopu Komponente II predpristupnih fondova EU, Hrvatski Zavod za Zapošljavanje je u 2011. godini osnovao dva kluba i to u Karlovcu i Zadru. Rezultati nakon provedene mjere doista su impresivni. Trećina sudionika našla je posao tijekom 3 tjedna, a ostali nastavljaju tražiti posao koristeći vještine i motivaciju stečenu u Klubu. Neki sudionici promijenili su pristup traženju posla - počeli su tražiti posao i u udaljenijim područjima, razmotrili različite poslove koji bi im bili prihvatljivi, upisali tečajeve s ciljem povećanja zapošljivosti. Mišljenja smo da bi i na području Grada Rijeke takav način aktivne politike zapošljavanja mogao imati sličan efekt te da bi zbog toga interes mogao biti iskazan i od strane Odjela gradske uprave za poduzetništvo te naravno i od samog HZZ-a koji se već iskazao u uspješnom odrađenom projektu.

3.3. Mladi i deficitarna zanimanja

Mladi su u cjelini u nepovoljnijem položaju u odnosu na druge dobne skupine. To znači da ne posjeduju vlasništvo (nekretnine, uštedevine, dionice), da imaju poteškoće kod pronalaska posla i osiguravanju vlastitoga stambenog prostora, da ovise o potpori svojih roditelja. Tranzicijski procesi povećavaju stupanj nesigurnosti mladih koji, kad izađu iz obrazovnog sustava, nemaju jasnih perspektiva o mogućnostima zapošljavanja, profesionalnog razvoja i vođenja samostalnog i produktivnog života. Mlade osobe teško su pogođene recesijom i njihov prijelaz iz obrazovanja na tržište rada postalo je vrlo teško. Takvo potencijalno isključivanje s tržišta rada može imati trajne posljedice, a naposljetku svakako rezultira sve većom jezgrom nezadovoljnih mladih koji su udaljeni u tolikoj mjeri s tržišta rada da im je potrebna znatna podrška da se ponovno angažiraju i postanu aktivni. U Hrvatskoj je posebno detektirani problem prijelaza iz srednjoškolskog obrazovanja na sveučilišno obrazovanje. Srednjoškolci su premalo informirani o perspektivama pojedinog fakultetskog obrazovanja te se vrlo često upisuju na fakultete koji proizvode kadrove za "burzu rada". Iz godine u godinu sve je više ekonomista, pravnika, profesora hrvatskoga jezika i književnosti i drugih zanimanja na burzi rada. Iako bi se na fakultetima upisne kvote trebale smanjivati, svjedoci smo kako to nije slučaj. Ulaskom u Europsku uniju, negdje su se kvote čak i povećale. S druge strane neka su zanimanja deficitarna poput farmacije, socijalne pedagogije, održivog razvoja i slično.

Pružanje potrebnih informacija mladima potencijalno omogućava istima lakše razumijevanje problema koji se pojavljuju nakon formalnog obrazovanja, a posebno prilikom traženja prvog zaposlenja. Savjet mladih Grada Rijeke, u skladu svoga djelokruga djelovanja, inicirao bi pilot-projekt edukacije učenika četvrtih godina srednjih škola o "perspektivnim" zanimanjima i o važnosti upisivanja onih fakulteta koji omogućavaju lakše pronalaženje zaposlenja. U prvoj fazi projekta održala bi se predavanja stručnih osoba u trajanju od (minimalno) jednog školskog sata u četiri riječke gimnazije u kojima bi se na aktivan način učenici upoznali sa stanjem na tržištu rada, deficitarnim zaposlenjima i posebno onim fakultetima koji sa svojim diplomama otvaraju lakši put ka ulasku na tržište rada. Takvom mjerom postavljamo si za cilj upoznati mlade ljude o raznim strukama, posebice onima u kojima postoji manjak radne snage i tako u startu poboljšati njihovo planiranje karijere.

3.4. *Prezentacija programa srednjoškolske i studentske razmjene*

Pojam srednjoškolske i studentske razmjene podrazumijeva ostvarivanje dijela studijskog programa (semestra, akademske godine) u inozemnoj školi ili na stranom sveučilištu odnosno odrađivanja stručne prakse na inozemnoj ustanovi/instituciji/poduzeću. Osim što pridonosi akademskom i osobnom razvoju pojedinog studenta, studentska razmjena smatra se jednim od čimbenika koji pridonosi kvaliteti obrazovnog sustava. Mogućnost studiranja na europskim fakultetima, studentske prakse u europskim institucijama i poduzećima, razmjena znanja s kolegama iz drugih zemalja, upoznavanje drugačijih nastavnih metoda, te posljedično veća konkurentnost na europskom tržištu rada samo su neke od prednosti programa mobilnosti. Mnoge studije pokazuju da period proveden u inozemstvu ne samo da obogaćuje život studenata u akademskom i profesionalnom smislu, već unaprjeđuje i njihove jezične i interkulturalne vještine. Mladi ne koriste dovoljno programe razmjene kako u srednjoj školi tako i na fakultetu. U Europi općenito, samo oko 3% mladih koristi mogućnost mobilnosti. U današnje vrijeme svaku priliku za studijskim, edukativnim putovanjem valja iskoristiti. Znanje je moć, a vlastito iskustvo nešto što nam nitko ne može oduzeti. Savjet mladih će, u skladu sa svojim ovlastima, organizirati prezentaciju programa srednjoškolske i studentske razmjene.

3.5. *Sat zdravlja*

Sport povezujemo sa zdravim načinom života. Potiče psihički i fizički razvoj od najmlađe dobi te u velikoj mjeri djeluje preventivno i zaštita je od negativnih čimbenika kao što su loše društvo u kojem su prisutni droga, kriminal i nasilno ponašanje. U našem gradu, potrebno je učiniti sve kako bi mlade ljude usmjerili ka boljem načinu života. Jedan od koraka koji bi Savjet mladih Grada Rijeke realizirao jest promoviranje sporta djeci i mladima u Gradu Rijeci. Promocija sporta je proces komunikacije koja obuhvaća skup aktivnosti kojima se usluge sporta predstavljaju budućem korisniku. Program promocije u sportu ima za cilj:

- Promoviranje tjelesne aktivnosti kao aktivnosti koja pozitivno utječe na zdravlje,
- Promocija sporta i vrijednosti u sportu,
- Promocija sporta osoba sa invaliditetom,
- Prezentiranje sportskih centara, saveza, udruga, klubova.

U suradnji sa Odjelom gradske uprave za sport i tehničku kulturu i Riječkim sportskim savezom, Savjet mladih će inicirati projekt o zdravom načinu života u završnim razredima osnovnih škola. Cilj ovakvog projekta, zamišljen kao skup predavanja stručnih osoba, je poticanje naših mladih sugrađana da se u što ranijoj dobi okrenu sportskoj rekreaciji te bi na takav način otkrili sve prednosti bavljenja sportom.

3.6. *Suzbijanje nasilja među mladima*

Nasilje među mladima uključuje širok spektar neprihvatljivog ponašanja među djecom i mladima, sve od nazivanja pogrdnim imenima, prijetnji, ogovaranja, ignoriranja, omalovažavanja pa do šamaranja, udaranja, naguravanja, oduzimanja stvari ili novca te drugih oblika fizičkih sukoba, nerijetko i uz primjenu oružja.

Savjet mladih je svjestan kako je za rješavanje tako ozbiljnih problema potrebna suradnja svih struktura društva, a osobito obitelji te će isti kroz svoj rad pokušati dati doprinos borbi protiv nasilja i njegovih uzročnika, ma kako skroman bi on mogao biti u ovim okvirima i to:

- organiziranjem raznih tribina na temu nasilja u suradnji sa stručnjacima, udrugama te osnovnim i srednjim školama;
- poticanjem javnih rasprava o nasilju među mladima;
- kroz program rada nastojat će doprinijeti osmišljavanju modela organizacije slobodnog vremena mladih na području grada Rijeke; te
- osmišljavanjem projekta life coachinga u kojem se ugroženim skupinama mladih omogućuje pružanje stručne pomoći na način da oni sami potiču prijedloge i teme za koje smatraju da su im potrebne.

3.7. *Borba protiv ovisnosti i zdravstvena zaštita*

U svjetlu činjenice da su ovisnosti svih vrsta, nažalost sve češća pojava unutar mlađe populacije, Savjet mladih će u suradnji s Odjelom gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb te udrugama i zdravstvenim ustanovama djelovati u smislu pokušaja rješavanja tog problema. S tim ciljem, Savjet mladih će i dalje biti na raspolaganju Koordinacijskom odboru Grada Rijeke za borbu protiv ovisnosti ukoliko i dalje postoji potreba za sudjelovanjem jednog predstavnika Savjeta mladih u radu istog.

Također, kao Savjet mladih dužni smo poticati, usmjeriti i pokazati put mladima prema ponašanju koje je korisno za tjelesno i psihičko zdravlje s posebnim naglaskom na odgovorno spolno ponašanje, odlaske na preventivne liječničke ginekološke i stomatološke preglede, redovitu tjelesnu aktivnost, pravilnu prehranu, nepušenje, pravilno ponašanje u prometu, adekvatne strategije suočavanja sa stresom, razvijanje socijalnih i komunikacijskih vještina itd. S druge strane treba upozoriti na loše strane rizičnih ponašanja posebno na rizično spolno ponašanje, pušenje, zlouporabu alkohola i opojnih droga, nepravilne prehrane i sjedilačkog načina života i sl. te informirati mlade o postojećim zdravstvenim uslugama i ostalim vrstama pomoći.

Sukladno navedenom Savjet mladih će u suradnji s Odjelom gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb podržati korisne projekte i surađivati sa udrugama koje se bave prevencijom rizičnog ponašanja, informiranjem mladih o postojećim zdravstvenim uslugama,

te poticanjem zdravog, kvalitetnog i aktivnog društveno socijalnog života i odrastanja (Udruga Uzor, Terra, Hepatos, sportski klubovi itd.).

3.8. EKO-RI

Usporedno s ekonomskom krizom koja još uvijek ostavlja svoje posljedice, građani moraju prepoznati i suočiti se s rizikom nove krize koja se razvija i koja ima nesagledive posljedice. To je *promjena klime*. Današnja koncentracija CO₂ u atmosferi već je na pragu ekološki prihvatljive granice. Posebno se to odnosi na otočne zemlje koje su osjetljive na porast razine mora, eroziju obala i učestale oluje do kojih dolazi zbog klimatskih promjena. Odgovor na tu krizu očito može biti samo promjena ponašanja čovjeka prema okolišu. Nije to novo saznanje, ali danas ono postaje sve očitije. Jedan od načina takve promjene ponašanja je i oslanjanje na obnovljive izvore energije. Obnovljivi izvori energije imaju vrlo važnu ulogu u smanjenju emisije ugljičnog dioksida (CO₂) u atmosferu; povećanje udjela obnovljivih izvora energije povećava energetska održivost sustava. Također pomaže u poboljšavanju sigurnosti dostave energije na način da smanjuje ovisnost o uvozu energetske sirovine i električne energije. Nadalje, očekuje se da će obnovljivi izvori energije postati ekonomski konkurentni konvencionalnim izvorima energije u srednjem do dugom razdoblju. Savjet mladih će, u početku, izradom prilagođene brošure pokušati probuditi svijest mladih osoba o pitanju obnovljivih izvora energije, a u kasnijem vremenskom razdoblju osmislile bi se i inkluzivne radionice i predavanja na tu temu.

3.9. Sastanci s predsjednikom Gradskog vijeća i Gradonačelnikom Grada Rijeke

Savjet mladih će tijekom svog djelovanja održavati zajedničke sastanke sa predsjednikom Gradskog vijeća i Gradonačelnikom Grada Rijeke i to najmanje svaka tri mjeseca s ciljem raspravljanja svih onih pitanja koji su od interesa za mlade.